

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-ut. 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESÍTŐJE.”

A m. kir. postatakarékpénztárnál a 998. sz. cheque-számla tulajdonosa.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Kossuth-utca 19. szám. a házban R. Vozár Gyula tanárnál. — Ide intézendők a kiadóhivatalt illető előrefizetés, hirdetésny. nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petisor térfogata 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Kossuth Lajos-utca 19. sz. a. házban, nemkülönben minden hazai pósthivatal. Az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A jó példa.

Már társadalmi életünk feltételezi, hogy az ember mások követésére van utalva. Cselekvéseiben nem mindig önálló: az utánzás ösztöne meg van kivétel nélkül minden emberben. Az iparos életben, az iskolában, a társulatokban, szóval mindenütt a példát utánozzuk. A családapa gyermekei, a mesterember tanoncza, a tanító tanítványai, a vállalkozó munkásai irányában hivatkozik saját példájára. A legnagyobb emberbarát tanítványainak azt mondá: Példát adtam nektek, hogy azt tegyétek, a mit én nektek parancsoltam. Ha a gondos apa kedves gyermekét a világba bocsátja, búcsu alkalmával intésül e szavakat mondja neki: édes fiam, óvakodjál a rossz példától. Az alkohol-ivásnak hódoló ifju atyja példájára hivatkozik stb.

Tagadhatlan, hogy az ember másnak példáján indul, másnak példáját követi, néha persze nem a legjobbat. Ha a gyermeket kérdőre vonjuk a gonosz tett elkövetéséért, mily gyakran hivatkozik ő társa példájára; vagy ha valamely közember helytelen cselekedete felett rozsaló véleményünket nyilvánítjuk, nem-e mondja nekünk gyakran: uram amaz is úgy cselekedett, mint én, tehát embertársának példájára utal. Vagy még a komoly ember, mily gyakran mondja: atyám így járt el, én példáját követem. Sőt néha egész nemzetre vagy országra döntő befolyással is lehet a vitéz katona bátor példája az ütközetben, a mennyiben az egész sereg követi a bátor vezért.

1803. Angolország egyik városában az isteni tisztelet alatt felkiált egy jelenvolt férfi: „Mit csináljak, hogy üdvezüljek?” s sokan utánozták e példát a templomban.

Érthetetlen azoknak eljárása, kik másképp beszélnek és másképp cselekednek, vagy megfordítva, mert cselekvésünk legyen mindig meggyőződésünk hü kifolyása.

Ha már az állatországban is találjuk a példa utánzást, annyival is inkább megkívánjuk az embertől, hogy a jó példát önként kövesse.

Legyen tehát a példa mintegy tükör, melyben elődeink jó cselekedetei visszatükröztenek. De ezen sajtáságos tükör adja meg nekünk hiven vissza elődeink jó példáját, kiktől minden tekintetben csak jót tanulhatnánk. Álljon a példa abból, hogy mi az életnek örvendjünk; hogy a szegény ember gyermekeit ne tekintse tehernek; az egészséget, mi a legnagyobb földi kincsnek tartjuk, melylyel a létérti küzdelemnek nehéz harcát bátran felvesszük s megküzdünk az inséggel, az élet viszontagságaival és a betegséggel is; továbbá mi az életet ne az élvezet céljának tekintsük, hanem embertársaink javának előmozdításában, tehát a munkában életünk feladatát kell hogy leljük. Az ilyen jó példán okult ember nem csügged el, ha a megpróbáltatás napjai bekövetkeznek, ez nem lesz öngyilkossá, hanem bátran szemébe néz még a veszélynek is és a jobbnak reményét nem adja fel.

A gyermek nevelésében maga a példa döntő, ennek van itt legnagyobb befolyása a fogékony gyermek kedélyére. Némely szüle a gyermek nevelését úgy fogja el, mintha az a tilalom és engedelem s ez utóbbinak áthágása esetén a büntetésből állana. Mások megint úgy vélekednek, hogy a gyermek akaratát semmiben sem kell korlátozni, teljes szabadságot engednek neki s egy tervszerinti nevelésről mit sem akarnak hallani.

Igen természetes, hogy mind a két nézet nem felel meg a valóságnak. A helyes eljárás itt is a középén fekszik. Orvosaink állítása szerint maga a természet gyógyítja a beteget, az orvos csak a helyes utat választja s a természet ezen utra irányozza a betegség gyógyítása céljából. Ez azért az orvos érdeméből nem von le semmit. Hasonlóképp járjon el a nevelő, a szüle is. Egyengesse az utat, irányozza minden törekvését, nemes fáradozását a foganatra.

„A gyermek nem akkor lesz engedelmes, ha én neki sokat parancsolok vagy tiltok. Nem az által lesz szorgalmas, ha én a szorgalmas

munkára j utalmat tűzök ki. Nem az által lesz a gyermek igazmondó, ha én a hazugságért megbüntettem. Nem az által lesz kedves, szives, szeretetreméltó, készséges és türelmes mások irányában, ha én neki ezen erényekről előadásokat tartok”. Ámbár a nevelésben nem nélkülözhetjük a tilalmat, parancsot, intést, tanítást, feddést, büntetést, dicséretet és jutalmat, de ezek csak segédeszközök, a fődolog pedig saját példám a megvesztegethetlen növendék szemében. Ez fog mindig szemem előtt lebegni, ez lesz neki példányképe, ezt fogja ő követni, erre fog ő mindig hivatkozni.

Ha már a felnőttekre a példának nagy hatása van, annyival is inkább a gyermekre. Mit használ nekünk, ha mi a gyermeket a hazugságért megbüntetjük s mi vének nem szólunk mindig igazat. De én nem hazudok, mondja a szüle! Az igazságtól eltérés, vagy az igazságnak szándékos elferdítése nem egyéb mint az. Az erény gyökere legyen mindig a jó példa.

„Ha szorgalmas gyermeket akarsz nevelni, ne adj neki nagyobb munkát, mint gyenge ereje elbirja s aztán ne henyéltesd, hanem foglalkoztasd mindig, légy magad is példája a szorgalmában és munkában. Ha engedelmes gyermeket akarsz nevelni, akkor ne járd el a gyermek irányában szeszélyesen vagy önkényűleg, hanem mutasd meg neki, hogy jól megfontolt okoknál fogva cselekszel, hogy cselekvésed egy határozott szabályhoz van kötve s hogy a parancs vagy tilalom, melynek megtartását a gyermektől követeled, jól megfontolt s törhetlen dolog előtted, csak úgy mint gyermeked előtt kell hogy legyen.”

Ha mi ilyen határozott jó példával gyermekeink nevelésében eljárunk, fáradozásunkat a siker bizonyára koronázni is fogja. Jó példánk embertársaink előtt eszményként fog lebegni s ez fogja őket minden jóra, igazra és nemesre, de még a balsorsban való kitartásra is buzdítani.

Wiesinger Károly.

TÁRCSA.

Kedvesem, ha bokor volna.

— Burns Róbert. —

Kedvesem, ha bokor volna,
Orgonafa, az a kék,
S magam madár: hü lakója
Lennék, bele szállanék.

S a dér, ha esipné, hó, ha lepné,
Szánva nyögnék bus sohajt.
Amde zengnék, fönne lebegnék,
Ha tavaszkor újra hajt.

Kedvesem, ha rózsá volna,
Mely oly bibor lángban ég
S magam harmat: gyöngybe tolyva
Kebelére hullanék.

S ott dözsölnék mézes kelyhén
Ejszakán át csüngve rajt;
Ott pihennék szirma pelyhén,
Napsugár míg el nem hajt.

Németből: Ferber Albert.

Délividéki és Aldunai kirándulásom.

I.

Szeged és Temesvár.

Ismertem a régi Szegedet hosszú poros utcaival, palló járdáival, régi várával; feszült várakozással, nyugtalan kíváncsisággal lestem már messziről az oda robogó gyorsvonatról a megszépült, megújult várost. Átalakulása oly bámulatos, oly meglepő, hogy álomnak hinné az ember, ha nem tudná, nem ismerné egy szeretett király szavának varázserejét. A kiépült csinos rakpart mellett a régi éktelen vár helyén mintegy varázsütésre gyönyörű park, a Stephania-park létesült, nagy gondnal, műizléssel berendezve. Megette áll Szeged állandó színháza, szépségre vetekedik a népszínházzal. A körutakat s utcákat

hatalmas palotásorok, nagyszabású nyilvános épületek képezik. A Tiszán mesteri kivitelű vashíd visz át Uj-Szegre, e hidnak két első lábánál feltűnően nagyobb és magasabb az összekötő ív, hogy a hajók akadálytalanul járhasanak alatta át, s ez aránytalanság nem rontja a kellemes benyomást. Uj-Szeged Szeged városligete, 1856-ban Albrecht főherczeg ültetette be fákkal s ezt később folytatták és pótolták. Csinos nyári lakások s kedves mulatóhelyek vannak itt, ezek egyikében vendéglét meg Szeged városa a többek közt oly kitűnő halász-lével, melynek ízét még most is érzem. Az országos polgári iskolai tanáregyesület tartá ugyanis közgyűlését, melyre én is, mint közgyűlési előadó mentem le, mint ilyen, többi kartársaimmal együtt élveztem Szeged városa magyaros vendégszeretetét. De visszatérve Szegedre, a városháza az, mely e nemből ritkítja párját, gyűléstermének, az árvíz művészi képeivel díszített tanácstermének azt hiszem nincs hazánkban ez idő szerint a vidéken párja. Ha valaki Szegeden van, el ne mulassza a várost és környékét a városház tornyáról megnézni. Legkisebb részleteiben látja a nagy területet elfoglaló hatalmas várost, fogalmat nyer az alföld beláthatatlan síkjáról, mit falvak és városok élénkítenek, min ezüst szalagként húzódik át a Tisza. De egy hibája van Szegednek, utcáiban nem hemzseg a nép, nem lüktet az élet, nincs meg a nagy várost jellemző élénk mozgalom, s ezt annak tulajdonítom, hogy nagy területén felette szétszóródik a forgalom, de még most bő ruhájába nem nőtt bele a város. Ismerve azonban a szegedi népek dicséretre méltó élénk kereskedői szellemét, meg vagyok győződve, hogy mihamarabb betölti, sőt még részülni is fog rajta e pompás ruha. Két nap kellemes időzés után több kartársammal s hirlaptudósítóval Temesvárra utaztam. A mint Kassát Felsőmagyarország, épen úgy Temesvárt Délmagyarország fővárosának nevezik. Temesvár hazánk a Maros alatt fekvő részének valóban fővárosa, ugy intelligenciáját, mint szépségét és forgalmát tekintve. Sajátosságosan épített város, nem is egy, de négy. Belvárosa erőd, falakkal és sáncokkal körülvéve, s ez az oka, hogy külvárosai tőle meglehetősen távol s mintegy önállóan épültek. A belváros és külvárosok között szép sétányokkal ellátott ligetek

vannak, ezek között kiváló csinnal és tisztasággal berendezett a Gyárváros mellett fekvő Coronini-park, mit e nevű katonai parancsnok létesített. E park büszkesége a temesváriaknak. A belváros utcái szűkek, de épületei nagyvárosiak, terei a fővároséhoz hasonlóak; kereskedése, forgalma élénk; pezsgő nagy városi élet lüktet benne. Egy hadnagy, kit véletlenül szőlőtünk meg, lekötöztető sziveséggel vezetett körül a vár falain és sáncaiban; a vár falainak tetején földhányások vannak, sáncaiba pedig a körülötte folyó Bega-esatornából bármikor lehet vizet bocsátani. Erőd jellege, ugy tünt fel, most már fel nem tartatik. Megmutogatta a régi ágyukat, a bombavetőket, Uchatiusokat, melyek nagy számban vannak itt összegyűjtve, a régi ágyuk némelyike rendkívül hosszú és nagy, az Uchatiusok ügyesebb alakuk. Felvezetett a fegyverraktárba, a Wernld, Manlicher s más fajta fegyverek egész légiója a legszebb rendben tartva van itt elhelyezve. Elvezetett a különböző kaszárnyákba, ezek egyikének tornyáról gyönyörködtünk a város szépsége által nyújtott panorámába. Csinos az állandó színház, a délmagyarországi muzeum. Ugy a Józsefvárosba, mint a Gyárvárosba lovasut vezet, s ugy az egyiken, mint a másikon keresztül folyik a Bega-esatorna, melyen kis properellek járnak fel. A Józsefváros csendes alföldi városka jellegével bír, ugy látszik földmivelők, kisebb iparosok avagy békés hivatalnokok lakják, ellenben a Gyárvárosban, mint neve is mutatja, az ipar viszi a vezérszerepet. A Begát apró erekben vezetik be ide is, amoda is s természeti erejét felhasználják. Minden városrészben villamos fény hinti este szép fehér sugarait az utcákra. Temesvár volt az első város, mely a villamos világot behozta. A negyedik városrész falu, arról nincs mit beszélni. A város magyarosodása is öröndetesen halad, utcái történeti neveket viselnek, minő pl. Hunyadi-utca stb. A lelkesen működő közművelődési egyesület nagy tevékenységet fejt ki. Távol van még ugyan az az idő, midőn Temesvár magyar lesz, de erős a reményem, hogy a megindult erős nemzeti mozgalom folytán, nemesak szívben, de nyelvben is azzá lesz.

Perjéssy László.

Az időjárás következménye.

A francia nemzet egyik világhírű esillagásza, Flammarion Camill a legelterjedtebb magyar napi lapban két tárczacikkben foglalkozik az idei időjárással. A tudomány fegyvereivel teljesen felszerelt poetikus tudós arra az eredményre jut, hogy Európa hőmérséklete átlagapadófélben van; hebizonyítja ezt a különböző országokból összeszedet meteorologiai jelentésekből, melyek az utóbbi tíz év időjárásáról pontos feljegyzéseket szolgáltatottak a nagy hírű tudós céljaira, ki a meglepő eredmény konstatálása után nyomban arra a következtetésre jut, hogy földünk pár ezer év múlva a kiégett esillagok sorába fog tartozni.

Bár a mi életünk csak egy számba vehetetlen por szem a nagy mindenséghez képest, mindemellett nehezen tudunk belenyugodni abba a gondolatba, hogy mindaz a mit ezredévek alatt az emberi tudomány és szorgalom alkotott, lassanként elenyésszék. De úgy kell lenni, mert a föld kihülésének folyamatát csak isteni erő volna képes megakadályozni.

Pedig hogy igaza lehet a poetikus esillag-tudósnak ez évi időjárásunk is bizonyítja egy szemernyi adattal. — Nem volt tavaszunk, nem volt nyarunk. Megszámlálhatjuk ujjaikon, hány meleg napunk volt áprilisben s azóta a rákövetkező három hónap alatt annyi eső hullott le földünkre, a mennyi elég lett volna egy hatalmas tenger megtöltésére is. Jégeső, fellepszakadás, árvíz tették tönkre gazdasági fáradozásaink reményét s e csapások naponként felváltva követték egymást úgy, hogy ma a legnagyobb aggodalommal nézhetünk a jövő elé.

Mióta megkezdődött az aratás, gazdáink jóformán egyebet se tesznek, mint a mezőkről ki- és beszaladgálnak; az időjárással együtt derül és borul arezuk is, s ha s sürű panaszt nem hallanók is, mégis leolvashatnók arezokról reményeiknek fokonskénti pusztulását.

Hivatalos számítások szerint hazánk ez idei gabonatermése nem fogja megütni a közepes mértéket sem, mindemellett oly szerencsés gazdasági viszonyok közt vagyunk, hogy féltérmsünk is elég a mi számunkra, s így a fölösleghől adhatunk valamit a külföldnek is. — De a szomszéd nyugati államokban, melyekben a termés rendes körülmények közt sem fedezi a fogyasztást, a rossz időjárás következtében óriási hiányok vannak. A hiányok pótlására hazánk vállalkozott első sorban, — de ez idő szerint a megrendeléseknek alig ha képes lesz eleget tenni; mert ki tudja, mit rejt magában a jövő? Vajjon a mai rosra nem következik-e még rosszabb?

És itt e kérdésnél eszünkbe jut gazdasági egyesületünk, mely alapszabályai szerint arra a célra alakult, hogy a gazdasági érdekeket védelmezze, az agriculturát fejlessze, javítson ott, a hol kell, tanácsokat osztogasson, a mikor szükséges.

A gazda sorsát ez idő szerint felsőbb hatalmak intézik ugyan, s ez intézkedéseken a mint tapasztalhatjuk, földi halandó egy jöttöt sem változtathat, de mikor kolera, pestis vagy valamiféle járvány támadja meg az emberiséget, mindig ott látjuk az orvosokat, az egészségügy polgári katonáit, kik azt, a mit a tudomány és tapasztalat segítségével elérni lehet a veszélybe sodort népek rendelkezésére boesítják. Ezt szerettük volna tapasztalni a mi gazdasági egyesületünkötől is, mely habár az időjárást megváltoztatni nem tudja, ily válságos időben legalább böles tapasztalataival támogathatná gazdaközösségünket, összetoldozgathatná a szétszakadt reményszálakat.

Gazdasági egyesületünk azonban mind ez ideig

A vajda halála.

(Czigányországból.)

„Czigányország ne neked,
Kiesett a feneked . . .”

Hej sokszor elmondta már a czigány nemzettség ezen végzettszerű szavakat a nagy-idei czigány pusztulás óta, de azért nem vészett el ezen nemzettség, bár nem is táplálta őket az Úr manóval, hanem valami mással s a más nem egyéb, mint a muzsika, annak sem a fája, hanem csak a hangja. Olyan ez a czigány, mint a tűznek az oxigén, e nélkül ő meghalna. (De azért nem csak ezzel élnek, tanuk rá a falu végén megkibozott krumplibokrok, meg az Őrsze öreg biróné, kinek az éjszaka is három lúdját lopták el!)

De meg ám! ott fekszik a dadék dadéja, czigányország fejedelme, (nők is van rendezett parlament — képviselők nélkül) a hajdani primás, (nem az esztergami) beteg, beteg nagyon, mit onnan lehet következtetni, hogy a lopott lud árán vett bort sehogy nem tudja lenyelni, pedig nagyon szereti; nem is megy már le az ő torkán semmi, csak a muzsika hangja, összeszorította már azt a halál keze, csak egy kicsit vár még s aztán vége, vége lesz neki . . .

„More fiam, jőjj csak közelebb hozzám — szól gyenge hangon a vajda — én tudom hogy meg fogok halni, tudom, hogy többet nem hallok már muzsikaszót, mert ki tudja van e ott a hová megyek? s azért jőjj s huzd el még egyszer azt a nótát, — hogy is van: várj csak . . . hm, hm, pedig hogy tudtam. — No kezd el már! vagy igaz, még nem mondtam semmit; tudod azt a nótát huztam mikor anyáddal, isten nyugassza, meg esküdtem. Aha! s ekkor száraz, fonyadt kezét, mintha megakart volna valamit kapni, hosszasan kinyújtá — meg van: „Oh maesinger, maesinger.“ Huzd rá more, hadd sirjon az a hur, hadd szakadjon, ne band, majd lesz más.“ S könnyek gyűltek az öreg szemébe. Befordult a fal felé s csak alig-alig nyögve mondá: „Hagyd el more, nem kell már nekem a muzsika, az angyalok fognak már nekem muzsikálni meg szent Dávid“ . . .

vajmi keveset tett. Vagy talán a rossz időjárásnak az az első következménye, hogy azok, kik hivatta volnának a eselekvésre, a tettek elől félre vonuljanak . . . ?

Földmivelő.

Megyei közgyűlés.

Gömör-Kishontmegye rendes nyári közgyűlésén a bizottsági tagok rendkívül nagy számban jelentek meg, mit főleg annak lehet tulajdonítani, hogy több rendbeli választás volt megejtendő. Ily kisebbsérvű restaurációt is aligha fog többé megérni a kiséntentiazott ősi vármegye.

Julius 27-én reggel 9 órakor nyitotta meg Hámos László főispán a tanácskozást. A felolvasott alispáni jelentés kiemeli a megyei adminisztráció szabályszerű ellátásánál a tisztviselői kar teljes buzgalmát és munkásságát, továbbá, hogy Kubinyi Géza rozsnói főszolgabíró a jósvai választókerületben országgyűlési képviselővé választatván, a főszolgabírói teendők ideiglenes végzésével Tomory Géza szolgabíró bizatott meg. — Miután az alispán azt is jelenté, hogy az idei nagy esőzések, áradások, s kedvezőtlen időjárás miatt a megyei gazdaközönység az aratással s egyéb mezei munkával rendkívül elkésett, a közgyűlés táviratilag kérte fel a honvédelmi miniszteriumot, hogy a megyében tartózkodó közös hadseregbeli és honvédtartalékosok és póttartalékosok behívását a fegyvergyakorlatra augusztus közepéről egy órára halaszza el. Az áradások következtében hajléktalanokká vált és a silány termés miatt inség elé tekintő szegénysorsu lakosság segélyezésére Hevesy Bertalan szépen indokolt indítványa folytán az alispán elnöklete alatt a megye főszolgabíróján kívül még tíz tagból álló bizottság választását határozta el a közgyűlés, a melynek feladata lesz a károkat járásokonként megállapítani és a megyei inségalap kamatait ingyen segélyképen, a főke szükséges részét pedig kamat nélküli kölcsönként a nyomor enyhítése végett kiosztani. Meleg hangon emlékezett meg az alispán Hámos Antal bizottsági tagnak, a főispán testvérének elhunytáról. A vármegye részvéte jegyzőkönyvbe foglaltatott. Elfogadtatott és tudomásul vétetett továbbá Kubinyi Gézának a rozsnói járásbeli főszolgabírói állásáról történt lemondása, nyugdíj igényének érvényesítésével pedig a nyugdíjkezelő bizottsághoz utasított. Nehány percznyi szünet után, mialatt a kandidáló bizottság a jelölés kérdésével rendbe jött, megválasztottak: a rimaszombati járásban főszolgabírónak Kubinyi Andor árvaszéki ülnök, árvaszéki ülnöknek Máriaassy László másod aljegyző, másod aljegyzővé Török Gyula egyhangulag; a rozsnói járásba főszolgabírónak Máriaassy Barna 146 szavazattal Tomory Géza 46 szavazata ellenében. A főispán ezután Tomory Géza szolgabírói tiszteletbeli főszolgabíróvá, dr. Löcherer Tamást, a megyei közkórház igazgatóját pedig tiszteletbeli megyei főorvossá nevezte ki, s úgy a megválasztottak, mint a kinevezettek a hivatalos esküt azonnal le is tették. Hanvay Zoltán helyébe, a ki a közigazgatási bizottsági tagságról lemondott, valamint Hámos László helyébe, a ki főispánná neveztetett ki, a közigazgatási bizottság

Czigányország esendben volt. A hold magasán állott és oly jókedvűen nézett le, mintha bizony nem tudná, hogy milyen szomorúságban vannak az ő kedves gyermekei: a dadék; száiz meg ezer esillag ragyogott le, olyan világos volt mint nappal, azért nem is jött el a bagoly kivikkolni, pedig a vajda meghal, biztosan meg fog halni . . . ! „Meg fog halni!“ ismételtette félig hangosan a fényes országúton haladó more. „De miért is mondta el nekem azokat, még a tisztelendő ur kiver érte, — folytatta a monológot — de ilyet, hogy is mondta? — mond meg more fiam a tisztelendő urnak, az öreg vajda azt üzeni, hogy ő meg fog halni s tán addig meg is halna míg a tisztelendő ur elérkeznék őt meggyónatni, azért hát itt küldöm téled a bűnemet; először: én loptam el a mult nyáron a garátról a kabátját, de azt már csak ne bánnya, mert ha meghalok abba öltöztetnek fel, mond meg neki, hogy köszönöm; másodsor én feszitettem fel a pinézjét, de tedd hozzá, hogy előbb a tyukját is elloptam, hát ahoz akartam egy kis bort, de a pinézje üres volt s így egy nagy tököt loptam, az is jó volt, áldja meg az Isten érte; harmadsor egyszer nagyon éhes voltam, hát elmentem, hogy éh-gyomorral ne legyek, mert a vásárra kellett mennem, áldozni, de mond meg neki, hogy nagyon vékony ostyát adott, (az már az ő bűne.) hát biz az nem volt elég, loptam még a kertjéből is egy jó ing derék almát, — igaz, mond meg neki még azt is, hogy azon a bizonyos vásáron loptam egy pár eszimat; kérd meg, hogy boesássa meg bűnemet, meg hogy küldjön, akár minő vékony is lesz, egy kis ostyát. More el ne feledd a pentenciát. Ezeket morzsolgatta el magában halcan. A monológot így folytató a barna fi: No more jaj neked, jaj neked, mit mond majd a tisztelendő ur, még tán meg is löhet, nem is megyek csak az ablakja alá, ott mondom el, úgy is tudja ő. Az ám more, de az ostya; hát még azt is mondta, hogy kalapot kérjek a tisztelendő urtól, mert olyan messzi utra csak nem mehet kalap nélkül, (hátha napszúrast kap,) az ám csak igaz? — El is ment a more, szépen elmondta az ablak alatt a mit az öreg vajda mondott, (csak úgy szörnyűködött az ablak,) azután a kert mellett hazafelé ballagott; egyszerre megáll a more s fülel, nagy hortyogást hallott a tisztelendő

tagjaivá titkos szavazás útján Marton János és Ragályi Ferencz választották meg. Nagy indignációval tárgyalatott a közgyűlésen a belügyminiszter egy leirata, melyet a miniszter a megye közöntségéhez Tarnóczy Gusztáv gépgyárosnak egy panaszlevelét küldte le. Tarnóczy ebben a levélben a belügyminiszterhez fordult, sérelmesnek és igazságtalannak nevezve a gömör-megyei községek részére tüzfecskezők beszerzésével megbízott bizottságnak azt az eljárását, hogy a versenyen a Seltenhoffer soproni czég gépeit fogadta el megrendelőnek. A vármegye közgyűlése az alispán heves hangon tartott felvilágosításai után kimondá, hogy a bizottság eljárását helyesli, a Tarnóczy illetlen, gyanúsító s alaptalanul rágalmozó eljárását pedig elítéli. Elhatározta egyszersmind a közgyűlés, hogy Tarnóczyinak a miniszteriumhoz beadott panaszlevelében a vármegye becsülete ellen intézett durva támadások törvényes megtorlása végett feliratot intéz a belügyminiszterhez.

Délután 2 óra volt, mikor az ingerült vitát befejeztnek nyilvánította a főispán s a gyűlés folytatását másnap reggeli 9 órára tüzte ki.

A 28-án folytatólagosan tartott megyebizottsági közgyűlés már sokkal csendesebben s kisebb érdeklődés mellett folyt le. Legérdekesebb tárgya volt e gyűlésnek azon kérvény, melyet a rimaszombati szolgabírói járás községeinek nagy többsége nyújtott be a megyéhez, kérelmezvén, hogy a járási székhely Nyustyáról Rimaszombatba tétessék által. E kérdésben a közgyűlés elfogadta az állandó választmány határozati javaslatát, mely szerint a kérdés eldöntése akkorra tartatik fenn, mikor az országgyűlésen most tárgyalás alatt lévő közigazgatási törvényjavaslat törvényerőre szentesítették s ennek folytán a megyerendezés többi kérdései is actualisakká válnak.

Végül Hámos László főispán Osváth tornalyai járásbeli szolgabírói tiszteletbeli főszolgabíróvá nevezte ki.

Levelezés.

Jolsca, 1891. július 27.

Tek, Szerkesztő ur! A szó legszorosabb értelme szerint az országos esőzés egyre tart; a gazdák, valamint mindenkinek aggodalmára. Mert nemesak hogy a szép aratást ígérő buzatermésben s a takarmányban — a mit itt sokan nem is takaríthattak be, az ár elvitte — szenvedtek károkat; de az ültetvényben — a mi mindig víz alatt áll — mi által nem is nagyított ha azt mondom, hogy ez az igénytelen Murány folyó most az egész völgyön a Duna képét tünteti föl, s így minden teljesen kiázik, elrohad; sőt sok helyen emberáldozatot is vesz, a mi itt, hála az Égnek, ugyan nem volt, csak vagy 4—5 sertés fullt be, a szombaton kiáradt s a városon folyó, különben igen kis patakba, s egyuttal veszélyeztetve a lakosokat is. Bizony! feltétlenül szükség e patakunk mélyebbre való ásatása, illetve kőfallal való ellátása, ugy vagyonbiztonság, valamint szépérzek tekintetéből is.

Nem lehet esodálni tehát, ha a szombaton megtartott jötekonyezelu mukedveloi előadás és multság — eltekintve a fényes erköcsi sikert — semmit sem jövedelmezett, de 10—15 frt a deficit. Sőt dicséretére válik a helybeli intelligenciának, hogy a rossz idő daczára is teljes számban megjelent. Meg is érdemelték a szereplők, mert egy a „Virágiakadás“ című Murai K. 1. felv. vigjátékában a működők: Csernok L., Csernok Ludmilla, Bazilidesz Anna, Czirbesz Dezső, Nagy Elemér, Bazilidesz Ilonka; valamint „Sziget a szárazon“ (vigjáték dr.

mehéséből. „Meg van már, meg a kalap js“, kiáltott fel jókedvűen. S ezzel egy ugrással bent volt a kertben . . . Csendesen more, — szól Erzsök nenő, — apád meghal, harmadsor vetem a kártyát, hát mind a háromszor a „makk felső után a tűz“ jön ki, az pedig azt jelenti, hogy meghal. Ihol nézd csak, tök tűz“, azt jelenti, hogy jámbor ember volt; zöld király, hogy primás volt, „makk felső“, ez ő, „makk tűz“, ez a halál, ez elíti a „felsőt“; Ihol a „piros király“, azt jelenti, hogy menyországba jut s ott is primás lesz. Csendesen jött ki Oláh Kádi a vajda testvére; esendesen more, apád már félre beszél, de erédj be, úgy láttam, hogy az ajka úgy mozogott, mintha téged hívna.

„More More!“ — nyögte az öreg vajda — „de soká vagy, gyere már!“ — Itt vagyok kedves dadém, kedves apám mit akar, jaj, jaj, ne haljon még meg, itt az új kalap is, loptam egy tyukot is, legalább várja már meg, míg Kádi anyó megfőzi, csak a nélkül nem hal meg, jaj dada, jaj meghalok én is; Erzsó anyó, Kádi néni, meghal a dada, győjjenek hama, fogják be a száját, hogy ki ne lehelje a lel . . . — „Ne jajgass more, tudod meg kell halni, anyád is meghalt én is meghalok, csak még egyszer kisütne a hold, de setét van oda ki, hallok a esuvik is esuvikkol, meg kell hal . . . ni . . . is . . . te . . . hú . . . zd . . . rá . . . oh má . . . esin . . . ger . . . ma . . . ma . . . — kezét hosszsan még egyszer kinyújtá az ágy felett levő hegödű felé s meghalt.

Másnap reggel hangos volt czigányország, hangos, de a sok jajgatástól. Ott feküdt a vajda, rajta a tisztelendő ur kabátja, meg a nagy ezilinder kalap fejében. már így csak el mehetett a más világra nemesak czigány, hanem igazi primásnak is.

Délután el is temették a vajdát, a sok dadé nagyon jajgatott, úgy, hogy a nap is elérékenyülve felhőt vont magára s elkekeredett hatalmasan „könyyezni“, nem volt kedve senkinek énekelni csak a banda huzta, mikor már be is ereszték a sirba, siralmasan, busan, „oh maesinger maesinger.“

Ruik László.

Grubiezy L.-től) előadásában a szereplők játéka oly kifogástalan volt, hogy színészeknek is becsületükre vált volna, a mit úgy az előbbi szereplőknek, mint itt: Nagy Elemér, Baltazár Ilonka, Bazilidesz Károly, Baltazár János, Holéczy Gyula, Bazilidesz Barna, Holéczy Irén műkedvelőknek köszönhetni. Úgy egyenként, mint összesen az elismerés virágát érdemlik, mit a tapsvihár tolmácsolt.

A jó kedély és jókedv — a mit a darab keltett s mindig táplált — tetőpontját érte a mulatságban, hol az értelmiség úgy hölgy, mint férfi tagja — eskély kivétellel — reggeli 4 óráig együtt volt. Másnap, vasárnap délután, mindkét nembeli fiatalság Chizsnóvízen Csernek Antalné urnó vendége volt, hol a szíves és fényes vendéglátás közben újult erővel s fokozott kedvvel 12 pár kerekedett tánczra, bebizonyítandók, hogy a mulatságra való kedv csak a közben jön meg.

A tüzoltó-egylet nyári mulatsága, a rossz időjárás miatt, a jövő hóra halasztatott, a midőn egy új tűzfeleskedőt is fognak = használat előtt. — a közönségnek bemutatni. Vajha e mulatság több anyagi sikerrel járna!

r. l.

Műkedvelői előadás Feleden.

Mint lapunkban jelentették hétfőn este a rimaszécsi járás intelligenciájából alakult műkedvelők Tóth Edének a „Falu rossza“ című örökbecsű népszínművét adták elő a feledi színpadon. A vidéknek csaknem teljes számu intelligenciája mellett az a nép is gyönyörködhetett az előadásban, a melynek kebeléből való maga a halhatatlan érdemű költő is: a törül metszett alakok Feled. Bátka környékéről valók s e környékből kerültek ki a derék műkedvelők, kik a hétfőn este egbesereglett nagy számu intelligens közönséget pompás élvezetben részesítették. Tehették is, mert közvetlen tapasztalatból ismerik azt, a mi a költő fantasiáját örökbecsű művének megalkotására ösztönözte. Előre is kinyilvánítjuk, hogy az előadás minden várakozásán felül pompásan sikerült: úgy a nők, mint a férfiak kiváló figyelmével vállalkoztak szerepükre s még a legkisebb szerep is ambícióval játszott; ennek tulajdonítható a minden tekintetben egyöntetű, teljesen összevágó előadás, melyet semmiféle műkedvelőknél különben szokásos incidens nem zavart meg, mintha csak egy kitűnő színtársulat ütötte volna fel sátorát a feledi színpadon. — Az illúzió emelésére szolgált a szebbnél szebb paraszt kosztümök, melyeknek egy része a főispáni bevonulás alkalmára készült, továbbá a díszletek a rimaszombati műkedvelők színpadáról. Az egyes szereplők, mint mondók kivétel nélkül megállították helyüket, megilleti a nyilvános elismerés mindeniket, de különösen azokat, kik a színdarabban jelentékenyebb szerepet töltek be. Így a nők közül Tóth Mariska (Boriska) Técsy Vili (Bátka Teresi) Alexay Juliska (Finum Rózi) sok kedvességgel és színpadi ruccinnal játsztak, a közönség elismerő tapsait teljes mértékben megérdemelték. Bartók Juliska, Gőz Ilonka Marton Erzsike (Csapóné, Sulykné, Tarisznyáné) és Csathó Anna (Goroszné) pompás parasztasszonyok voltak, kik a közönséget jó ízű kedvre derítették.

A férfiak közül teljes elismerés illeti Sándor Szilárdot (Göndör S.) Bihari Gusztávot (Göncöz) és Borbáth Gábort (Feledi G.). Mindhárom megjelölést mutatnak be a hálás közönségnek, mely elismerésével nem fukarkodott. A többi szereplők is, mint ifj. Sándor Béla, Berky Mátyás, Lang Károly, Lovászy Béla, Alexay István, Csizi Miklós, Csizsár Géza, Marton Andor és Komáromy István tetszettek, s a lehető legnagyobb mértékben hozzá járultak az előadás fényes sikeréhez. Mint mindennek, úgy az előadásnak is van egy éltető lelke, kinek neve nines kiírva a színpadon, de azért mindenki ismeri: áldásos kezének nyomait mindenütt ott látjuk a hol hazafiaságról, közügyről, jótékonyaságról van szó. Ez előadásban is bizonyára ő volt a főszereplő: Dráskóczy László, a rimaszécsi járás derék főszolgabírája. Az ő érdeme, hogy járási menház alapítója az est jövedelméből szép összeggel gyarapodott. — Előadás után a feledi kaszinó bérleje látta el a nagyszámu előkelő közönséget izletes vacsorával, majd a ref. iskola nagytermében tánczra perdült a jókedvű ifjúság s a mulatságnak másnap reggel öt órakor volt vége.

Törvényszéki esernök.

Augusztus 5-én. — 1. Sulyos testi sértéssel vádolt Birka Mihály és társa elleni végtárgyalás. — 2. Sik-kasztással vádolt Sóber János elleni végtárgyalás. — 3. Lopással vádolt ifj. Zatroch János és társa elleni végtárgyalás.

Augusztus 6-án. — 1. Lopással vádolt Romok György elleni végtárgyalás. — 2. Közökirat hamisítással vádolt Ruzsinszki János elleni végtárgyalás. — 3. Lopással vádolt Luesko András és társa elleni végtárgyalás. — 4. Lopással vádolt Tomi János elleni végtárgyalás.

Helybeli hírek.

Kán Bertalan püspök jubileuma. A tiszánmenni ev. ref. egyházkerület érdemekben gazdag ősz főpásztorának ötven éves jubileuma folyó év szeptember 20-án lesz, melyre a kerület hívei nagyban készülnek. Az ünnepély sorrendje már meg van állapítva; e szerint a jelzett napon délelőtt isteni tisztelet lesz, melyen a jubilans főpásztor imát fog mondani, az alkalmi szónoklatot pedig Mitrovics Gyula főjegyző tartja a sárospataki főiskolai énekhar és miskolci dalárda közreműködése mellett. Isteni tisztelet után a templomban tisztelgések lesznek az egyházkerületi hatóságok részéről, egyuttal itt nyújtják át az emlékbüszöt is, melyben az egyházkerület összes tisztviselőinek, a sárospataki, miskolci, rimaszombati iskolák s a miskolci leánynevelő intézet tanárainak arczképei lesznek. Ezek végeztével a világi hatóságok részéről Borsodvármegye székházába megy az ünnepelt férfiú, hol a különböző küldöttségek tisztelgéseit fogja fogadni. Lesz diszebed és hangverseny is. Az ünnepélyen az összes hazai protestáns és unitárius egy. kerületek képviselői részt fognak venni.

Fentebbi hírünkkel kapcsolatban megemlítjük, hogy a jubilans püspöknek átnyújtandó album számára a rimaszombati egyházi előjáróság és tanári kar arczképeit Andrásy László fiatal fényképészünk kiváló sikerrel készítette el, az érdekelteknek teljes meglepedésére.

Halálhíradás. Szarvasi, Vincze Debreczen szab. kir. város vásárfelügyelője, hosszas betegség után e hó 24-én munkás életének 67-ik évében elhunyt. Gyermekait és unokáit forrón szerető gondos apa és nagyapa volt a megboldogult, ki azon a téren, melyet a sors számára kijelölt, helyét derekasan betöltötte s így Debreczen várososa is egyik legjobb tisztviselőjét veszítette el benne. Már Debreczenben is rosszul érezte magát s mintha érezt volna halálát, pár hónappal ezelőtt jött el onnan leányához Lőrinczy Györgynéhez, hol betegsége fokozódott rohamosabbá válván az elemesztő kór tevékeny élete fonalát kettészakította. Lőrinczy György, lapunk belső munkatársa apósát gyászolja az elhunytban. Béke poraira.

Közviszsga. A rimaszombati (kurinci) kir. földmives iskola tanulóinak nyilvános vizsgálati aug. 8-ikán fog megtartani az intézet helyiségében.

Dalárdaiügy. Evekkel ezelőtt tartotta dalárdánk utolsó közgyűlést, melyen kimondta újból való megalakulását s egyuttal egy bizottságot küldött ki az egyesület vagyonának leltározása céljából. Azóta a működő tagok sem működnek, a bizottság eljárása sem került még nyilvánosságra. Pedig a kérdés a losoneziak példája folytán ismét aktuálissá váltott s polgártársaink körében élénk megbeszélés tárgyát képezi. A vélemények arra könküldálnak, hogy nem ártana közgyűlést ismét összehívni, mely a dalárda sorsa fölött végleges határozatot hozzon, — illetőleg vagy azt mondja ki, hogy a dalárda továbbra is fennmarad s ebben az esetben alkosson oly szigorú rendszabályokat, melyek a működésre vállalkozó tagokat kötelezzék, — vagy mondja ki a feloszlást s ez esetben a haladéktalanul leltározandó vagyont alapszabály szerínt szolgáltassa át a városi hatóságoknak.

A Tompa-szobor jövedelme. Chászár Andor kitűnő hírnévnek örvendő óras hatósági engedéllyel egy remek művi órát sorsoltatott ki. Egy szám ára hatvan krajczár volt: a számok közül ötöt Chászár ur a Tompa-szobor alap javára engedett át díjtalanul. A huzás alkalmával — e hó 26-án — azonban a szobor alapnak nem volt szerencséje, mert a gyönyörű asztali órát Alajos nével Fáy Viktor ur nyerte el, kinek nyerevényadó címen 5 frt 40 krt kellett fizetnie, mely összeget a szerencsés nyelő kifizetvén, azt sorsoltató, miután a nyerevény adó összeget már előzetesen átszolgáltatta az adóhivatalnak, szintén a Tompa-szobor alap javára engedte át. Az adományt köszönetünk nyilvánítása mellett gyűmölcsözőleg helyezték el.

Röpirat. Különlegesség a magyar igazságszolgáltatás terén. E cím alatt Lovniczky József rimaszombati bejegyzett kereskedő egy 11 oldalra terjedő nyomtatványban írja le a polgármesterrel évek óta húzódozó pörének történetét. A röpirat ismertetésével nem foglalkozunk, noha a nyilvánosság számára van szánva; egy megjegyzésünk azonban van reá s ez az, hogy azon a hangon, melyen a röpirat szerzője — nem firkesszük jogosan vagy jogtalanul — sérelmeinek kifejezést ad, pörét a közvélemény ítélőszéke előtt sem nyerheti meg. A művelt közönség izlése olyan, hogy még az igazságtól is kénytelen elfordulni, ha az a jó izlést sértő meztelen szavakban nyilvánul. — Beszélni sokat lehet, de kétszer is fontolja meg az ember azt, a mit kinyomtat.

Vármegyei újdonságok.

Meghívás. A gömörmezei ev. ref. tanítói testület folyó évi közgyűlést augusztus hó 6-án d. e. 10 órakor Zádorfalán fogja megtartani, melyre az illetők és tanügybarátok ezennel tisztelettel meghívottak.

Az elnökség.

Kinevezés. Hubay Gyulát, — a rimaszécsi járásbírósg derék albiráját, — ő Felsője a királyi törvényszéki bíróságra nevezte ki a miskolci kir. törvényszékhez.

Eljegyzés. Engler Pál, a klenóczi ág. ev. egyház érdemes ifjú tanítója eljegyezte néhai Buzágh János alsósajói ev. lelkész leányát s Buzágh István derencsényi ev. lelkész kedves hugát Linka kisasszonyt.

Magyar Isteni tisztelet Derencsényben. Péter-Pál napján a derencsényi ág. ev. egyház hívei, kik általában tót nyelvűek, magyar hitsonoklatot hallgattak. Az isteni tisztelet Buzágh István az egyház derék papja tartotta, ki évek óta fáradozott, hogy hívei hazafias szellemű lelkijökben részesüljenek. Nehéz munkájában Dráskóczy László szolgabíró támogatja nemes lelkesedéssel, s kettőjük érdeme, hogy most már nemcsak a derencsényi anyaegyház, hanem a pápoci filia hívei is szeretnének évenként bizonyos számu magyar isteni tiszteletben részesülni.

Gyűlések. A gömöri ev. ref. egyház megye rendes özi közgyűlése augusztus 24-én lesz Tornallyán; ezt megelőzi az egyházmegye lelkészeinek értekezlete augusztus 12-én ugyancsak Tornallyán. A gömöri ev. ref. tanító-testület pedig augusztus hó 6-ikán tartja meg évi közgyűlést Zádorfalán, mely alkalommal lesz egyuttal neh. Szügyi László zádorfalai ev. ref. tanító síremlékének felavatási ünnepélye is. Az emlékünnepély a templomban fog lefolyni, hol az esperes imát, Bacske Balint emlékbeszédet mond. Innen a közönség a temetőbe vonul, hol Csizi Béla fogja az emlékkövet átadni a közönség kegyeletének. Közben a tanítói testület főg Csizi Miklós karnagy vezetése mellett gyászdalokat zengené. E gyászünnepélyen a tanítók testületileg vesznek részt, a papi testület is úgy látszik tekintélyes számban lesz képviselve.

A felvidéki közművelődési egyesület felszólítást intézett a gömörmezei magy. közm. egyesülethez, az anyagi és szellemi erők egyesítése céljából. E felhívás folytán egyesületünk igazgató választmánya gyűlést tartott, melyen beható s a dolog érdemét minden oldalról megvilágító tanácskozás után elhatározták, hogy a felvidékkel nem egyesülnek. Ezt előre is tudtuk. Egyesületünk, mely már hét éve működik s ez idő alatt nemcsak számot tevő eredményeket ért el, hanem oly tőkével is rendelkezik, mely meghaladja a felvidéki öt vármegye tőkéjének felét, nem mondhat le az önálló eszelekvés és vagyoni rendelkezésről, csak azért, hogy egy vidéki választmánynyá alakuljon, s ott a hol a szükség legégetőbb a eszelekvésre, csak felsőbb jóváhagyás folytán intézkedhessék. Különbösen is a mi részünkről az lett volna a feltétel, hogy a mi fészünkben a magunk vagyona felett mi rendelkezünk, — de akkor mi haszna volna az egyesülésnek, ha mi sem adnánk nekik, ők sem adnának nekünk egy krajczárt sem . . . ?

Műkedvelői előadás Tiszolozon. Tegnap este az ág. ev. esperességi közgyűlés alkalmából a tiszolozsi műkedvelők előadást rendeztek a nagy vendéglő táncztermében felállított állandó színpadon. Két egy felvonásos vígjáték került színpadra a jeles műkedvelők kiváló ügybuzgalmát követő sikerrel. A rendezőség élén Ambrózi József ügyvéd állott, ki a siker elérése céljából időt és fáradságot nem kimélt, az ő vezetése alatt az „Ajánlott levél“ című darabban Dr. Schwarz Markuszné assz. Böhm Rózi k. a., Hannák Manó és Bánik György urak jeleskedtek, míg a „Virágfakadás“ című vígjátékban ifj. Járossy Endre, Lipták Gizella, Cserny Margit, Török Lenke, Bakos Laci s Tillmann Árpád derék műkedvelők adták tehetségüknek elismerésre méltó jelét. Az előadást reggelig tartó jó kedvű táncz követte. A magyar kaszinó javára szép összeg maradt a tiszta jövedelemből.

A keddi árvíz. Lapunk múlt szombán jeleztük azt a pusztítást, melyet a megáradt Rima majdnem egész folyása hosszában városunkban, a rimaparti községekben és az alantabb fekvő határokon véghez vitt. A kárt akkor néhány ezer forintra tettük, de a részletekből, melyek egész héten beszéd tárgyát képezték, most már még hozzátevéleg sem tudnók megmondani, mit érhetett meg az a sok széna, árpa, buza stb. mit a bösz áradat tökéletesen hasznavehetetlenné tett. A Rimavölgy Tiszoloztól Baurévégig a vasut mentén körülbelül 70 kilométer hosszú s e jelentékeny hosszúságban a Rima mindkét oldalán ezerekre megy az elöntött holdak száma, mert a magas vasuti töltés sem képezett akadályt a rohanó hullámoknak: átesaptak a hidak felett, sőt a pályát is átszakították. Beszélnek immitt-amott ember áldozatról is, de ezek felől hivatalos jelentések még nem érkeztek s így igen valószínű, hogy a kőszá híreket csak a rémület indította. A víz még nem is tért vissza jóformán medrébe s pönteken éjjelről ismét felhőszakadást jeleztek, mely hasonlóképpen a hegryk között volt. Ez azonban minden nagyobb baj nélkül múlt el. A Balogvölgyről is szomorú hírek érkeznek. Mint ottani levelezőnk írja a keddi felhőszakadás a Balog vizét is kiárasztotta. Ez a jelentéktelen kis patak, melyben néha víz sinesen, oly rakonezatlanná váltott, épen mint a Rima; elöntötte a széles völgyet s Balogon és Uzapanyiton sok házat is megrongált. Elsodort negyven darab sertést s a Coburg hercegi uradalomhoz tartozó tamási réten negyven kaszár által levágott füvet megsemitett. Alsó-Bátkába behatolt a házakba s a butorokat és ágyneveteket rongálta meg. Báthory János bátka vendéglős fiát Istvánt, ki a megáradt vízbe fürdeni akart, elragadták a hullámok s csak négy nap mulva találták meg a szerencsétlen gyermeket ezakói emberek, kik elsodort kékvetek igyekeztek kimenteni az iszapból. A szegény szülőket is nagy baj érte, mert lakásukba behatolt az iszapos víz s mindenüket elrutította. A gyermek temetése 23-án volt a községi lakosság mély részvétele mellett.

Dohánygyár Nagy-Rőczen. A nagyróceieknek tudomásukra jutván, hogy a miniszterium két dohánygyár felállítását tervezi, folyamonyvánt nyújtottak be oly célból, hogy a tervezett dohánygyárak egyike Rőczen állítsák fel. A megokolás, mellyel e kérvényt támogatják a naponként növekvő kivándorlás megakadályozása. Tekintve a hazafias célt, a kérelem annyival is inkább teljesíthető, hogy a róceiek ingyen telket és épületeket ajánlottak föl a gyár berendezésére.

Elkeresztelés. Zachar Samuel nyustyai ev. lelkész elkeresztelés s a kivonat átküldetésének megtagadásáért panaszt emelt Lihan József nyustyai r. k. plébános ellen a főszolgabírónál. A plébánost el is ítélték s miután az ítélet után a főszolgabíróhoz intézett levelének fellebbezésformája nem volt, a főszolgabíró megbízta a segédszolgabírót az ítélet végrehajtásával. Ez megis történt és pedig — mint a M. Állam írja — az anyakönyv, vi kivonat kiírását eltekintve, olyan formán, hogy az 55 frt 80 krnyi bírságot elvették a plébánosnak a nyustyai takarekpénztárban elhelyezett pénzéből, a nélkül, hogy a kivételnél a plébános birtokában levő betéti könyvecskét használták volna.

Vízbe full. Dobsinán f. hó 27-ikén délután 3 óra. kor Lux Mihály ottani kohász 5 éves fia gyermeke a sok esőzéstől megáradt Dobs patakba fullt. A szerencsétlen kised körülbelül két kilométernyi távolságban folyt a vízzel. Eлтүнését otthon már későn vették észre. Két órai keresés után megtalálták egy ágbán fennakadva. Ismét egy szomorú példa a szülői gondatlanságnak.

Szerencsétlenség Zeherjén. A zeherjei kálvinista templom tornyán javítási munkálatok folynak. Egy lehulló gerenda a torony aljában játszó kis leánykára oly szerencsétlenül hullott, hogy a szegény leánykát nyomban megölte. Az áldozatot szülői a megejtett hivatalos boncolás után szokatlan fényvel temették el.

Árvízvárom. A múlt heti nagy árvíz alkalmával a szerencsétlenül járt községek sorában volt Rimaszécs is, hol a falu alsó határát néhány napig szintén víz borította el, úgy, hogy néhány községgel érintkezni sem lehetett. Beszélnek, hogy a dusaik és ózdiak az egyedül járható Coburg hercegi taguton tudtak a rimaszécsi járásbíróshoz eljutni, de az átkelésért 10—20, sőt 40 kros vámot szedtek az uradalom előjárói. Ohajtanók, ha e hír csak mende-monda volna!

Vegyes hírek.

Személyszállítás tehervonatokon. A m. kir. államvasutak üzetvezetősége közhírré tette, hogy f. évi július 15-től kezdve a losonezi, rimaszécsi és rimaszombati országos vásárok napjain, továbbá a losonezi, füleki és fülekpüspöki búcsúk alkalmával, ugyszintén a füleki szüret hetében Zolyomtól Fülegig a 143. sz. tehervonat személyszállítással fog bevezettni.

„Tarpataki keringő!“ ezim alatt jelent meg Gersó Angelától — ezen igen előnyösen ismert zongoratanítónőtől — Rózsavölgyi és Társánál Budapesten egy 11 oldalra terjedő s díszes címlappal ellátott zenemű, oly egyszerűen szerkesztve, hogy a kezdő zongorázók is eljátszhatják. A tremolákból álló bevezetést három számban sima menetű keringő követi. Ajánljuk e kellemes dallamu művet a zenekedvelőknek s reméljük, hogy Palócz K. zenekara sietni fog a térzene alkalmával a közönségnek bemutatni. Ara 1 frt, népzenekarra 2 frt.

Pálmay Ilka azzal töltötte szabadságidejét, hogy regényt irt a „Magyar Hirlap“ számára. A „Magyar Hirlap“ most folyó számaiban közli a diva érdekesítő re-

gényét, melynek eddig megjelent összes folytatásait ingyen bocsátja ujonnan belépő előfizetőinek rendelkezésére. (Kiadóhivatal: Budapest, Gránátos-utca 16.) Pálmai Ilka befejezvé a „Magyar Hirlap“-ban folyó regényének korrekturáját, körülra indul és sorra látogatja Magyarország jelentékeny városait, — így tehát nekünk is van reményünk, hogy városunkban üdvözölhessük Pálmai Ilkát, ezuttal mint bájos regényírónt.

Békecske árjegyzék a szadeli völgybe következőleg lett hatóságilag megállapítva: Tornáról Szadélóra 1 frt, oda-vissza 2 frt, Tornáról az aggteleki barlanghoz 4 frt, visszautazással 5 frt, Tornáról Róznóra 5 frt. A szadeli völgyben a vezető díja egy napra 1 frt, a málhahordozó 80 kr; öt órán alól a fele fizetetik.

Szalonna, kolbász és sertéshus kivétel. A Németországba és Svájcba postán, kisebb mennyiségbe kiszállítandó sertéshus, szalonna s kolbászféléknél a származási bizonyítványok ezentúl az esetben mellőzhetők, ha az illetékes vámhivatalok a szállítmányt kísérő számlákból, szállítólevelekből vagy levelezésekből, vagy más hitelt érdemlő módon meggyőződést szerezhetnek arról, hogy a küldemények nem amerikai eredetűek, mely könnyebbítésről a miskolci kereskedelmi és iparkamara az érdekltet körököt értesíti.

CSARNOK.

Műkedvelői előadás.

Feled, 1891. július 27.

Egy kedves társulat által színre hozva Adattól Feleden most a „Falu rossza“. Mely szerzeménye volt megvén szülőltének: Az oly korán elhunyt jeles Tóth Edének. Præcis előadva: bárhol is e darab A közönség előtt mindegy tetszést arat. Itt is megmutatta most is a hangulat Hogy jól működött a kedves színtársulat, Melynek egy a női, miként férfi tagja Az ügy buzgalmától vala mind áthatva. Valódi színész volt az egész kis tábor, Mint falusi bíró — kitünt: Borbáth Gábor; Jól adta a bírót, jól adta az apát, A szülei szívnek örömet, bánatát. A ki a szerepét hűn tükrözte vissza: Kitünően játszott a kedves Tóth Mariska. Szintén ily szemlében lehet arról szólni, Mint játszott Juliska, a szép „Finom Rózi.“ Ki midőn szerepét egész hévvel adta, A nagy publikumot magával ragadta. A csalatott szívnek egész fájdalommal Szíveinkhez szólott ajkairól a dal; Válaszul dalára egy férfi hang kivált: Midőn „Göndör Sándor“ dalolt — Sándor Szilárd; Magasba felesapó, lent szép baritonja Egész figyelmünket mind magára vonta. Csak szerény esiesérgés hozzá a madárdal, Elragadt bennünket kedves, szép dalával. Kedves alakjával feltűnt Gőz Ilonka, Évának illenék új paradicsomba. A midőn megnyiták a bezárt csillag: Vártuk Técsy Vilit és Bartók Juliskát. Az ekként alkotott képhez hozzá adva, Jól vette ki magát köztök Csathó Anna. De hó! kimaradt a társaság egyike: Emelte e képet még Marton Erzsike! Így foglalva őket egy szép koszoruba: Örömmé változott szívünk minden bújja. De, nem állhatom meg végre, hogy ne szóljak Jeles játékáról a harangozónak, Kitünően adta Bihary a baktert, Képviselve láttunk benne egy karaktert; Figyelve hangjára, jeles játékára, Nem egyszer ragadtott minket hahotára. E mellett Lovesányi, — a becsipett kántor: Szintén nevetett bennünket egy párszor. Szóval, így egyenként szép egészet adtak, Emelték értékét az egész darabnak. Bár játékkal a hatást nem keresték: Szereztek minékünk egy kellemes estét. Ki valóban szerzé, most mutatok rája: Rimaszécsi járás főszolgabirája, Ki nem kímélt időt, semmi fáradságot, Hogy összehozza e kedves társaságot, Melynek nem épen a mulatság volt célja, — Adattán a darab egy jótékony célra, — Hogy a járásának legyen majd menháza, A melyért Istentől legyen ő megáldva! Végződén a darab, jött társas vacsora, A szép toasztoknak egész hosszú sora; Majd a társaságnak fokozódván kedve, Mentünk a terembe, tánczra kerekedve, Egymást érte a táncz, kezdődött vig élet, Melynek a beállott reggel vetett véget.

L. L.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Nyilt-tér.)*

Nyilatkozat.

Tudomásomra jutott, hogy Lovniczky József rimaszombati lakos egy röpíratot bocsátott ki, a melyben jónak látta az én személyemet is bele vonni s rólam azt állítani, hogy mint egy többszörösen bukott existencia kebelbarátja sem lehetek, s mint regále-bérlőnek érdekében áll a szeszies italokat árusító kereskedők tönkrejuttatása, s mert ő volt az, a ki a felkai Krompacher cég megbízásából közreműködött ezen czéeg 600 frtyi követelésének megvételében stb.; — eltekintve attól, hogy röpíratkozó urnak czélszerűbb lett szakmája körén belül megmaradni, mint olyan téren keresni babérokat, melyek a büntető törvényeknek tanulmányozását fogják reá nézve szükségessé tenni, — addig is, míg az ellenem elkövetett sérelem miatt törvényes uton elégtételt szerezhetnék, ne-

*) E rovat alatt közöltékert nem vállal felelősséget

a Szerk.

hogy hallgatásom a nagyközönség előtt félremagyarázathassék, kijelentem, hogy Lovniczky Józsefnek reám vonatkozólag közzétett állításai teljesen valótlanok s az igazságnak meg nem felelő rágalmaszások, mivel nem többszörösen, de egyetlen egyszer sem buktam meg s egyetlen egy szeszies italokat árusító kereskedőt sem tehetek tönkre, mert ilyet a törvény meg nem enged, hanem igenis a szeszies italokat árusító kereskedők tanusítottak sokszor oly czélatot, a melylyel jótalanul és törvényellenesen akarták tönkretenni az italmérségi jogbérlet, ily esetekben tehát ha a törvényes hatóság segélye védelmül kikéretett, a hatósági intézkedéseket jogsértőknek s törvényellenesnek csak az oly szeszies italt árusító kereskedő nevezheti, kinek eljárása törvénybe ütökzik. A mi pedig a Krompacher-féle követelés megvételét illeti,

vatótlan, hogy azon követelés legelső bukásom idejéből datálódik, s hogy 600 frtot tett, mert az nem is saját tartozásomat képezte, egyedül mint jótállót terhelt, de ezen követelést minden végrehajtási eljárást megelőzőleg ifj. Badinyi Gyula ügyvéd urnak fizettem ki 69 frt 15 kr. s jár. összesen 114 frtban, a miről a nevezett ügyvéd ur tanubizonyoságot szolgáltathat, ily eseteket tehát felmenteni, mely számtalan esetben bárkivel is megtörténhetik, legalább is izléstelenségre s a bosszúnak azon nemére mutat, a mely a józan gondolkozású közönség által mindenkor elítéltetni szokott.

Tisztelettel

Rimaszombat, 1891. július 29.

Holländer Lajos.

Magán-hirdetések.

Gépszijjak

mindenféle gazdasági- és ipari gépekhez nagy választékban kapható

TRUBINT LUKÁCS

rimaszombati szijgyártó üzletében; ugyanott ócska gépszijjak javítása is elfogadtatik.

Eladó vagy bérbeadó ház.

Kokován, a piac közvetlen közelében, főuteza 123. szám alatt, tehát a legjobb helyen fekvő és 3 szobából, konyhából, kamarából, pinczéből, egy raktárnak alkalmas kis szobából, két istállóból s a szükséges egyéb melléképületekből álló, **üzlethelyiségnek különösen igen alkalmas lakóház hosszabb időre bérbe adó, esetleg örök áron is megvehető.** Értekezhetni Kovács Ferencz községi jegyzővel.

Tanulóul

egy szerény magaviseletű 13—14 éves ifju azonnal felfogadtatik **Rakottyay Danó** rimaszombati czukrászdájában.

Hirdetmény.

1081. sz. — A rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Ambrózy József** végrehajthatónak **Laczó Vajró Pál** végrehajtást szenvedő elleni 60 frt tőkekövetelés és ennek 1888. évi július hó 3-ik napjától járó 8%-os kamatai 19 frt 93 kr. per és végreh. kérvény 7 frt 90 kr. árverési kérvény és a még fölmerülő költségeknek kielégítése iránti végrehajtása ügyében a rimaszombati kir. törvényszék (a rimaszombati kir. járásbíróóság) területén lévő Fűrész községben fekvő a fűrész 158. sztykvbén Laczó Vajró

Pál nevén álló A: 1—4. 6—13. sz. 1/18. urb. telekre és 18/a számú házra az árverést 411 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fenntebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi október hó 12-ik napján délelőtt 10 órakor Fűrész községben a bíró házában megtartandó nyilvános árverésen alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 41 frt 10 krt készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Rimaszombat, 1891. április hó 2-án.

A rimaszombati kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság.

Vozáry Gy. kir. tszéki bíró.

A „Pesti Hirlap“ 40,000 példányban jelenik meg.

PESTI HIRLAP

naponként 16 oldal terjedelmű,

pártoktól és kormánytól egyaránt független politikai napilap.

Munkatársai közt vannak Magyarország elsőrangú publicistái és szépirodalmi írói.

A lap állandó előfizetői, habár havonként ujtják is meg az előfizetést,

karácsonykor ajándékuul kapják a „Pesti Hirlap“ nagy képes naptárát.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 14 frt. — Fél évre 7 frt. — Negyedévre 3 frt 50 kr. — Egy óra 1 frt 20 kr.

Rendes zenemellékletek.

5—*

Mutatványszámokat kívánatra egy héttel ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST, V-ik kerület, Nádor-utca 7-ik szám.